

BİLİRKİŞİLİK SİCİLİNE KABULE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM **Başlangıç Hükümleri**

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Usul ve Esasların amacı; bilirkişilik temel ve alt uzmanlık alanları ile bilirkişilik hizmeti verecek gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişilerinin bilirkişilik siciline kabulü için taşıması gereken nitelikler, bilirkişiliğe başvuru usulü, başvuruların değerlendirilmesi ve listelerin ilanına ilişkin ilke, iş ve işlemleri belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Usul ve Esaslar, adli ve idari yargı alanında bilirkişilik hizmeti verecek gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişilerinin bilirkişilik siciline kabulüne ilişkin iş ve işlemleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Usul ve Esaslar, 3/11/2016 tarihli ve 6754 sayılı Bilirkişilik Kanununun 6, 8, 10 ve 11 inci maddeleri, 3/8/2017 tarihli ve 30143 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bilirkişilik Yönetmeliğinin 19, 21, 38, 40, 41, 42 ve 46 ncı maddeleri ile Bilirkişilik Daire Başkanlığı resmî internet sitesinde 23/8/2024 tarihinde yayımlanan Özel Hukuk Tüzel Kişilerinin Bilirkişilik Hizmeti Vermesine İlişkin Usul ve Esasların 6, 7, 8, 9 ve 10 uncu maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Usul ve Esaslarda geçen;

- a) Bilirkişi: 6754 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde tanımlanan gerçek kişiyi veya özel hukuk tüzel kişisini,
 - b) Bölge Kurulu: Bilirkişilik bölge kurullarını,
 - c) Daire Başkanlığı: Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü bünyesinde kurulan Bilirkişilik Daire Başkanlığını,
 - ç) Kanun: 3/11/2016 tarihli ve 6754 sayılı Bilirkişilik Kanununu,
 - d) Liste: Bilirkişilik siciline kayıtlı gerçek kişilerin ad, soyad, yerleşim yeri, ünvan ve meslekleri, tüzel kişilerin ticaret ünvanları, işletme konuları ve bilirkişilerin sicil numaraları ile temel ve alt uzmanlık alanlarını gösteren ve bölge kurulları tarafından hazırlanan bilirkişi listesini,
 - e) Portal: Bilirkişi Portal’ını,
 - f) Sicil: Bilirkişilik sicilini,
 - g) Tüzel kişi: Bilirkişilik faaliyetinde bulunan özel hukuk tüzel kişilerini,
 - ğ) UYAP: Adalet hizmetlerinin elektronik ortamda yürütülmesi amacıyla oluşturulan Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemini,
 - h) Yönetmelik: 3/8/2017 tarihli ve 30143 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bilirkişilik Yönetmeliğini,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM **Bilirkişiliğe Kabul Şartları**

Gerçek kişilerde aranan nitelikler

MADDE 5 – (1) Gerçek kişiler ve tüzel kişilerin bünyesinde çalışan kişilerin bilirkişiliğe kabulü için aşağıdaki nitelikler aranır:

- a) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıldan fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar ile zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı

değerlerini aklama veya kaçakçılık, gerçeğe aykırı bilirkişilik veya tercümanlık yapma, yalan tanıklık ve yalan yere yemin suçlarından mahkûm olmamak.

b) Terör örgütleriyle iltisaklı veya irtibatlı olmamak.

c) Daha önce kendi isteği dışında sicilden ve listeden çıkarılmamış veya bilirkişilik yapmaktan yasaklanmamış olmak.

ç) Disiplin yönünden meslekten veya memuriyetten çıkarılmamış ya da sanat icrasından veya mesleki faaliyetten geçici ya da sürekli olarak yasaklanmamış olmak.

d) Başka bir bölge kurulunun listesine kayıtlı olmamak.

e) Bilirkişilik temel eğitimini tamamlamak.

f) Sicile daha önce kaydedilenler için bilirkişilik yenileme eğitimi almış olmak.

g) İlgili mevzuata göre bilirkişilik temel veya alt uzmanlık alanında faaliyette bulunabilmek için zorunlu belgeleri haiz olmak ve meslek öncesi eğitim ile stajda geçen süreler hariç başvuru alan temel veya alt uzmanlık alanında en az beş yıl fiilen çalışmış olmak.

ğ) Ek'te şartları özel olarak belirtilen temel veya alt uzmanlık alanları dışında lisans düzeyinde, temel veya alt uzmanlık alanlarına uygun fakülte veya bölümlerden mezun olmak.

(2) Birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen nitelikler tüzel kişilerin yöneticileri ve temsilcileri bakımından da aranır.

(3) Bilirkişilik temel veya alt uzmanlık alanlarında profesör veya doçent ünvanına sahip olanlar bakımından bilirkişilik temel veya yenileme eğitimi şartı aranmaz.

(4) 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre yetkilendirilen gayrimenkul değerlendirme uzmanları bakımından, 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 15 inci maddesi gereğince bilirkişilik hizmeti verebilecekleri temel veya alt uzmanlık alanlarında bilirkişilik temel eğitimi alma ve en az beş yıl fiilen çalışma şartları aranmaz.

(5) Taşınmaz geliştirme konusunda yüksek lisans veya doktora yapmış uzmanlar bakımından, bilirkişilik temel eğitimi almış olmaları kaydıyla, 2942 sayılı Kanunun 15 inci maddesi gereğince bilirkişilik hizmeti verebilecekleri temel veya alt uzmanlık alanlarında en az beş yıl fiilen çalışma şartı aranmaz.

(6) Ek'te sadece tüzel kişilerin bilirkişilik hizmeti verebileceği belirtilen temel veya alt uzmanlık alanlarına, bu tüzel kişilerin bünyesinde çalışan kişiler dışında kalan gerçek kişiler kaydedilemezler.

Tüzel kişilerde aranan nitelikler

MADDE 6 – (1) Tüzel kişilerin bilirkişiliğe kabulü için aşağıdaki nitelikler aranır:

a) Anonim şirket türünde olmak.

b) Tüm payların ve pay senetlerinin nama yazılı olması.

c) Bölge kurulunun yetki çevresinde merkeze veya şubeye sahip olmak.

ç) Tüzel kişi, yöneticileri ve temsilcileri hakkında iflâs kararı verilmemiş veya konkordato ilan edilmemiş olmak.

d) Tüzel kişilerin pay sahiplerinin tamamının yabancı olması hâlinde, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan ve yerleşim yeri Türkiye'de bulunan tam yetkili bir ticari temsilci atamak.

e) Vergi ve Sosyal Güvenlik Kurumu borcu bulunmamak.

(2) Tüzel kişilerin yöneticileri ve temsilcileri, sicile kayıtlı birden fazla tüzel kişinin yöneticisi veya temsilcisi olamazlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Başvuru Usulü ve Uzmanlık Alanı Seçimi

Başvuru usulü

MADDE 7 – (1) Başvurular, e-Devlet kapısından UYAP Bilirkişi Portal'a erişim sağlanarak yapılır.

(2) Başvurular elektronik veya mobil imza kullanılmak suretiyle tamamlanır. Yazılı olarak, posta yoluyla veya vekaleten yapılan başvurular incelenmeksizin reddedilir.

(3) Gerçek kişiler, yerleşim yerinin veya mesleki faaliyetlerini yürüttüğü yerin bağlı bulunduğu bölge kurullarından sadece birine başvurabilirler.

(4) Tüzel kişiler, bölge kurulu yetki çevresinde merkez veya şubeleri bulunmak kaydıyla, bilirkişilik faaliyetinde bulunmak istenilen yer bölge kuruluna başvuru yapabilirler.

(5) Tüzel kişiler başvurularını, bünyesinde çalışan kişilerin bilirkişilik başvurularından sonra yapabilirler.

Temel veya alt uzmanlık alanlarının seçimi

MADDE 8 – (1) Gerçek kişiler en fazla altı alt uzmanlık alanına kayıt olmak için bilirkişilik başvurusunda bulunabilir. Bu alt uzmanlık alanları ise en fazla üç temel uzmanlık alanından seçilebilir.

(2) Tüzel kişiler, Ek'te özel olarak bilirkişilik hizmeti verebilecekleri belirtilen temel veya alt uzmanlık alanlarına başvuru yapabilirler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Başvuruya Eklenecek Belgeler

Gerçek kişilerin ekleyeceği belgeler

MADDE 9 – (1) Gerçek kişiler ve tüzel kişilerin bünyesinde bilirkişi olarak çalışan kişiler Portal'da oluşturacakları başvuruya aşağıdaki bilgi ve belgeleri eklemeleri gerekir:

a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, yabancılar için pasaport veya yabancı kimlik numarası ve çalışma iznini gösteren belge.

b) Bilirkişilik hizmeti verilmek istenen temel veya alt uzmanlık alanında en az beş yıl fiilen çalıştığını gösteren ve ilgili mevzuata göre bu alanda faaliyette bulunabilmek için zorunlu olan diploma, uzmanlık belgesi, yetki belgesi, oda faaliyet belgesi, oda kayıt belgesi, ruhsatname, çalışma belgesi, görev belgesi, hizmet belgesi, meslekte veya sanatta yeterlilik belgesi, ustalık veya kalfalık belgesi, vergi kaydı, meslek kodlu Sosyal Güvenlik Kurumu kaydı, meslek odası belgesi, saha çalışmaları, yürütülen proje ve işler, uzmanlık alanı kapsamında yargı mercilerine sunulan bilirkişi raporlarına ilişkin dosya bilgileri ile diğer mesleki veya akademik çalışmalara dair bilgi ve belgeler.

c) Temel veya alt uzmanlık alanında sicile kayıt için lisans veya ön lisans düzeyinde mezuniyet şartı bulunması hâlinde, yurt dışındaki bir yüksek öğretim kurumundan mezun olanlar için Yükseköğretim Kurulu tarafından verilen denklik belgesi.

ç) Bilirkişilik temel eğitimi katılım belgesi.

d) Bilirkişilik yenileme eğitimi katılım belgesi.

e) Bölge kurulunun yetki çevresinde oturduğu ya da meslekî faaliyetini yürüttüğüne dair yazılı beyan.

f) Banka hesap numarası.

g) Son 6 ay içinde çekilmiş vesikalık fotoğraf.

ğ) Portal'a yüklenecek belgelerin yabancı dilde olması hâlinde, Türkiye Cumhuriyeti noterleri ya da Türkiye Cumhuriyeti dış temsilcilikleri tarafından onaylanmış Türkçe tercümeleri.

(2) Başvurulan temel veya alt uzmanlık alanına yönelik olarak sunulan belgelerle uyumlu detaylı mesleki geçmiş ile disiplin yönünden meslekten veya memuriyetten çıkarılmamış ya da sanat icrasından veya mesleki faaliyetten geçici ya da sürekli olarak yasaklanmamış olduğunu içeren beyanname.

(3) Son başvuru tarihine kadar alınan bilirkişilik temel ve yenileme eğitimi katılım belgeleri kabul edilir.

(4) Çalışılan kurum ya da kuruluştan alınacak görev belgesinde görev tanımı, çalıştığı birim ve ünvanı, hakkında disiplin yaptırımı ya da mesleki yönden geçici ya da sürekli yasaklılık hâlinin bulunmadığına ilişkin ayrıntılı bilgiler yer almalıdır.

(5) Kayıtlı olunan meslek kuruluşundan alınacak belgelerde mesleki faaliyetten veya sanat icrasından geçici veya sürekli olarak yasaklılık hâlinin bulunmadığına ilişkin ayrıntılı bilgiler yer almalıdır.

Tüzel kişilerin ekleyeceği belgeler

MADDE 10 – (1) Tüzel kişiler Portal’da oluşturacakları başvuruya aşağıdaki bilgi ve belgeleri eklemeleri gerekir:

a) Tüzel kişinin kuruluşuna ilişkin ticaret sicil gazetesini sureti ile ticaret veya sanayi odası sicil kayıt bilgileri.

b) Tüzel kişinin Merkezi Sicil Kayıt Sistemi numarası, bilanço ve gelir tablosu, vergi kimlik numarası, banka hesap numarası, UYAP Kurum Portal aboneliği ve elektronik tebligat adresi bilgileri.

c) Tüzel kişilerin yöneticileri ve temsilcilerinin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, adli sicil kaydı, varsa tüzel kişi pay sahibinin vergi kimlik numarası, yabancılar için pasaport veya yabancı kimlik numarası bilgileri.

ç) Tüzel kişiler bünyesinde bilirkişi olarak çalışan kişilerin kimlik, uzmanlık ve meslek bilgileri.

d) Tüzel kişilerin yöneticileri ve temsilcilerinin noter tasdikli imza sirküleri.

e) Tüzel kişinin vergi ve Sosyal Güvenlik Kurumu borcu bulunmadığına dair bilgi ve belgeler.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Başvuruların Değerlendirilmesi ve Sicile Kayıt

Başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 11 – (1) Bilirkişilik hizmeti verilmek istenen temel veya alt uzmanlık alanına kabul için bu Usul ve Esasların dördüncü bölümüne göre sunulan bilgi ve belgelerle başvuru alanı mesleki yetkinlik ve en az 5 yıllık fiili çalışma şartının tereddüte mahal vermeden açık ve net olarak ispatı gerekir. Aksi takdirde, başvuru alanı bilirkişiliğe kabul işlemi gerçekleştirilemez. Bu durumun sonradan tespit edilmesi hâlinde Kanunun 13 üncü maddesi gereğince sicil ve listeden çıkarma yaptırımı uygulanır.

(2) Bölge kurullarınca, şartları taşıyanlar arasından Kanunun 11 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince en liyakatli olanlar seçilir. Liyakatin değerlendirilmesinde, başvuru alanının mesleki tecrübesi, alanında yüksek lisans, doktora, meslekte ve sanatta yeterlilik eğitimleri ve varsa başkaca uzmanlık eğitimleri, katıldığı meslek içi eğitimler veya uzmanlığı gösteren diğer belgeler dikkate alınır.

(3) Sicil ve listeye kayıtlı olanlar hakkında son liste döneminde, yargı mercilerince UYAP’ta düzenlenen performans ölçme formlarında verilen puanların ortalaması 70’in altında olanlar ile bölge kurullarınca yapılan inceleme ve denetimler sonucunda beşten fazla uyarı veya toplamda onsekiz aydan fazla geçici süreyle listeden çıkarma yaptırımı uygulananlar bilirkişiliğe kabul edilmezler.

Sicile kayıt

MADDE 12 – (1) Bilirkişiliğe kabul edilenlerin sicile kaydı yapılır. Kaydedilenlere Portal’dan sicil numarası verilir.

(2) Bölge kurulları tarafından bilirkişi listeleri oluşturulur. Bu listeler, Daire Başkanlığı ve bölge kurulları resmî internet sitelerinde ilan edilir.

(3) Tüzel kişilerin bünyesinde bilirkişi olarak çalışacak kişiler ise sadece sicile kaydedilirler, listeye kayıt edilmezler.

(4) Bilirkişiliğe kabul edilmeyenler bölge kurullarının resmî internet sitelerinde yayımlanmak suretiyle duyurulur. Bu duyuru tebliğ yerine geçer.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İtiraz ve dava hakkı

MADDE 13 – (1) Bölge kurulu kararlarına karşı, kararın ilan tarihinden itibaren otuz gün içinde kararı veren bölge kuruluna itiraz edilebilir.

(2) Bölge kurulunun itiraz üzerine verdiği kararlara karşı yetkili idare mahkemesine dava açılabilir.

Hüküm bulunmayan hâller

MADDE 14 – (1) Bu Usul ve Esaslarda hüküm bulunmayan hâllerde, Kanun ve Yönetmelik ile ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 15 – (1) Daire Başkanlığı resmî internet sitesinde 25/1/2022 tarihinde yayımlanan 2022 Yılı Bilirkişilik Başvuru Usul ve Esasları ile Bilirkişiliğe Kabule İlişkin Duyuru ek ve değişiklikleri; bilirkişilik başvuruları yönünden bu Usul ve Esasların yayımı tarihi, yargı mercilerince görevlendirmelerde esas alınan bilirkişilik temel ve alt uzmanlık alanları yönünden ise listelerin ilan edildiği tarih itibarıyla yürürlükten kalkar.

Yürürlük

MADDE 16 – (1) Bu Usul ve Esaslar, bilirkişilik başvuruları yönünden Daire Başkanlığı resmî internet sitesinde yayımlandığı tarihte, yargı mercilerince görevlendirmelerde esas alınan bilirkişilik temel ve alt uzmanlık alanları yönünden ise listelerin ilan edildiği tarihte yürürlüğe girer.